

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 augusztus 31. szerda.

VI. ÉVFOLYAM, 201. SZÁM.

Jövő fejlődésünk nagyszerű távlatai

Hosszas és gondos előkészítő munka eredményeként az év első napjával rátérhettünk a tervszerű gazdálkodásra. A munkásosztály éharcos pártjának kezdeményezésére elkészült első Állami Tervünk, amely összhangba hozta a különféle gazdasági, társadalmi és kulturális szektorok működését és új szakaszát nyitotta meg országunkban a szocializmus építésének.

A munkásosztály élcsapatának, a Román Munkáspártjának irányításával és vezetésével, mozgósította az ország dolgozó tömegeit, hogy az Állami Terv holt betűit élettel töltsék meg és hozzájáruljanak ahhoz a hatalmas munkához és harchoz, amely ennek az Állami Tervnek teljesítésével és tulszárnyalásával a jobb és boldogabb életet biztosítja. Az üzemek és gyárak, valamint a mezők dolgozóinak munkarendje, hazafias kötelességérzete és a munka iránti új magatartása meghozta az eredményt és Állami Tervünk első két negyedévéért 7,4 százalékos többtermeléssel zárta.

Az ország dolgozó tömegeinek ez a hatalmas munkarendje lehetővé tette azt, hogy megteremtjük a következő Állami Tervek előfeltételeit, amelyeknek megalkotásában felhasználják a tervszerű gazdálkodás első évében szerzett tapasztalatokat. Az 1950-re elkészített Állami Terv, valamint az 1951 január 1-én életbelépő első Ötéves Terv ellenőrző számait a minisztertanács már jóváhagyta és célkitűzéseit nagy vonalakban Gheorghiu-Dej, a RMP Központi Vezetőségének főtitkára Augusztus 23. tiszteletére a fővárosban rendezett ünnepségek alkalmával ismertette. Ebből a bejelentésből megtudjuk azt, hogy az 1950. évi Állami Terv jellegzetes elemei a termelés nagyarányú növekedése a nehéziparban és a bányáiparban, nehéz szerszámgépeket előállító ipari egységek építése az országban, az ország villamosításának megkezdése, a mezőgazdasági gépek és szerszámok gyártásának növelése, amelyek megkönnyítik majd a dolgozó földművelők munkáját és biztosítják a szocializmus építéséhez szükséges anyagi alapot.

Az új Állami Terv középpontjában továbbra is a nehézipar fejlesztése áll. Az Ötéves Terv végén — 1955 év végén — 1 millió 250 ezer tonna lesz acéltermelésünk, nyersvasban 1 millió tonnát, hengerelt vasban pedig 800 ezer tonnát termelünk majd. A nehézipar részére szükséges kokszttermelés elérni a 700 ezer tonnát, szénttermelésünk pedig 1955 év végén 8 millió tonna lesz.

Az új év elején hozzálátunk az ország villamosításához, amelyet legfontosabb feladatként jelölt meg a Román Kommunista Párt 1945. októberében megtartott országos konferenciája.

Az 1950. évi Állami Terv jelentős feladatok megvalósítását tűzi maga elé a falu szocialista átalakításáért folytatott harc továbbvitelében. Mezőgazdaságunk gépesítése a legfontosabb feladatok közé tartozik, a talaj megjavítását pedig nagy mennyiségű műtrágyával biztosítja a vegyipar. Évente 6000 traktor gyártását irányozza elő az 1950. évi Állami Terv és az 1955. év végén záruló első Ötéves Állami Terv.

Az új esztendőben 140 milliórd lejt fordítunk beruházási munkálatokra az 1949. évi 100 milliórd lejjel szemben. Ebből a hatalmas összegből a legjelentősebb részes

A Szovjetunió népei békeértekezletének felhívása a világ népeihez:

„Legyünk éberek, legyünk egységesek és megvédjük a béke ügyét!”

MOSZKVA. — (Agerpres.) A Szovjetunió országos békeértekezlete felhívást fogadott el, melyet az értekezlet a Békevédelmi Világkongresszus Allandó Bizottságához és a világ békevédelmi mozgalmának szervezeteihez intézett.

A felhívás rámutat arra, hogy a Szovjetunió népeinek képviselői értekezletre ültek össze, hogy megbeszéljék a világ népeinek az imperialisták által előkészített háborúja elleni harcolását. Hangsúlyozzák továbbá, hogy a Szovjetunió békeértekezlete minden erejével támogatja a párisi Békeértekezlet határozatait, valamint a Békevédelmi Világkongresszus Allandó Bizottságát. A továbbiakban az üzenet rámutat arra, hogy a Szovjetunió békeértekezlete meg van győződve arról, hogy az emberek százezreinek a béke érdekében folytatott mozgalma megakadályozza egy újabb háború veszélyét. Az imperialisták örökletes fegyverkezési versenyükkel meg akarják félemlíteni a világot, aljas és gyűlöletes propagandájukkal meg akarják fertőzni az embereket és háborút akarnak előkészíteni az egész emberiség ellen. Részletesen ismerteti ezután az üzenet a háborús uszító imperialisták mesterkedéseit.

Rámutat arra, hogy a Szovjetunió a béke és az alkotó munka hazája békes nagyhatalom, ahol nincsen és nem is lesz a támadó háborúnak híve.

„Hazánk megsemmisítette az emberiség legborzalmasabb ellenségét, a fasizmust. Hazánk ma is a béke öre, a haladás és a kultúra védelmezője.”

Az üzenet a továbbiakban rámutat arra, hogy az imperialis-

ták aljas rágalomhadjáratot visznek a Szovjetunió ellen. A békeértekezlet a Szovjetunió 200 millió lakosságának a nevében viszszaütíti az emberiség ellenségeinek eme hazug rágalmaikat. Azok veszélyeztetik a világbékét, akik katonák támaszpontokat építenek az egész világon és azok, akik valóban támadó politikát, egy új háború kitörésére irányuló politikát folytatnak.

Az üzenet ezután kifejti, hogy a népeknek a béke megvédelméért folytatott harca az egész világra kiterjed. A népek készek keményen ellenállni minden háborús kihívásnak, készek a békét megvédeni és készek megakadályozni egy újabb véres háború kitörését. Elmúltak azok az idők, amikor az imperialistáknak sikerült a tömegeket becsapniok és bűnös háborúik előkészítését titokban tartaniok.

Az üzenet a továbbiakban hangsúlyozza, hogy a moszkvai békeértekezlet kötelezettséget vállal, hogy a Béke Barátainak Világkongresszusa Allandó Bizottságának munkáját minden erejével támogatja és együttes erővel harcol a békéért a háború ellen.

Végül az üzenet a világ összes békehívőit felszólítja, hogy legyenek teljes erővel és bizalommal a népeknek a békéért folyó harca iránt és kemény közelebbséjükkel akadályozzák meg a támadók munkáját.

A kiáltvány ezekkel a szavakkal fejeződik be:

„Legyünk éberek, legyünk egységesek és megvédjük a béke ügyét.”

Üzenet Sztálinnak:

Az Ön neve a békéért és a demokráciáért harcoló egyszerű embermilliók harci zászlója lett

A moszkvai békeértekezlet rendkívül meglehetősen üzenetet intézett Sztálinhoz.

Az üzenet rámutat arra, hogy a moszkvai békeértekezlet résztvevői: a munkásosztály, a kolhozparasztoi és az értelmiségiek széles rétegeinek képviselői értekezletre ültek össze és ebből az alkalomból teljes szívből köszöntik a szov-

jet népek nagy tanítóját, a béke nagy harcosát, Sztálint.

„Az Ön neve — hangzik az üzenet — a békéért és a demokráciáért harcoló egyszerű embermilliók harci zászlója lett. Ön láng-alobbantotta az egész világ összes egyszerű embereinek a szívét, a nagy ügy és az egész világ békéjéért folytatott igazságos harcba vetett, megingathatatlan hittel,

a népek nemzeti függetlenségéért folytatott harcért, barátságuk felvirágoztatásáért és a népek közötti jó megértésért. Az Ön következetessége, a békéért folytatott harcban az Ön határozottsága, az Ön nemes bátorsága példa és mintakép számunkra.”

A továbbiakban az üzenet rámutat arra, hogy a szovjet nép a hős Bolsevik Párt és Sztálin ve-

zetése alatt megsemmisítette a fasizmust, megmentette a szovjet haza becsületét, szabadságát és függetlenségét és megmentette az emberiséget a szegénytelen, fasiszta rabszolgaság veszélyétől.

A továbbiakban az üzenet rámutat arra, hogy ezért ünnepeleik a moszkvai békeértekezleten Sztálint, valahányszor neve elhangzott. Hangoztatja az üzenet, hogy a békéért folytatott harc nem könnyű és tudatában vannak annak, hogy az imperialisták és elsősorban az amerikai imperialisták minden rendelkezésükre álló eszközt megpróbálnak, hogy a békéért folyó harcot megakadályozzák. De nincsen az az erő, amely a béke harcosainak akaratát és hitét megtörhesse.

Az üzenet leszögezi, hogy a moszkvai békeértekezleten a határokon túli népek kiküldöttjei is kifejtették népek nevében, hogy készek a háborús uszítók elleni harcra és hogy minden erejükkel a Szovjetunió népeivel való baráti kapcsolatok megerősítésén fáradoznak.

Az üzenet ezekkel a szavakkal fejeződik be! Eljen hazánk, a Szovjetunió, a világbékének legelső és legnagyobb védője! Eljen a nagy Bolsevik Párt, amely a győzelemre vezet. Eljen a mi drága és szeretett Sztálin elvtársunk!

A világifjuság békeakarótának jegyében végetért a budapesti Világifjusági Találkozó

BUDAPEST. — Vasárnap zajlott le a Magyar Népköztársaság fővárosában a Világifjusági Találkozó záróünnepélye.

Az ünnepélyen több tízezer ifjú vett részt és vonult fel a Hősök-terére. A korareggeli órákban a Magyar Nemzetgyűlés épülete előtt gyülekeztek a külföldi kiküldöttek, több mint 16 ezer ifjú, 80 nemzet fiataljai. Menetszlopba fejlődtek fel és így vonultak a Hősök-terére. A menet élén a világ ifjusági szervezeteinek nagy példaképe: a dicsőséges lenini-sztálini Komszomol haladt, utána hosszú sorokban az öt világrész fiataljai: indonézok, vietnámiak, kínaiak, franciák, olaszok, angolok, amerikaiak és a többi nyugati kapitalista kizsákmányolás alatt álló országok ifjai következtek. A menetet a népi demokrácia ifjai zárták be.

Az Operaház előtt a Párt és a Magyar Népköztársaság vezetői nézték végig a külföldi küldöttségek vezetőivel a felvonulást.

A Hősök-terén Josef Grohmann, a Nemzetközi Diákszövetség elnöke és Mihajlovnak, a Komszomol főtitkárának beszéde után Rákosi Mátyás a Magyar Dolgozók Pártja főtitkára, a Magyar Népköztársaság helyettes miniszterelnöke mondott ünnepi beszédet.

A beszédek elhangzása után az ifjuság egy perces néma csendben adózott a mártírhaltt halt szabadságharcos társaik emlékének, majd ünnepélyesen letette a Világifjusági Találkozó fogadalmát.

Vasárnap délután a világ fiataljainak küldöttjei a gellérthegy szovjet hősök emlékművét koszorúzták meg.

talajkultúránál iparnak, a nehéziparnak és az villamos energia iparnak jut.

Uj Állami Tervünk nem felejtkezik meg azonban a dolgozók életviszonyainak megjavításáról és életszínvonalának emeléséről sem. Az 1950. év végén a lakosság életszínvonala az 1949. évéhez visz-

nyítva 20 százalékkal növekedik, az ötéves terv végén pedig — 1955. év végén — 80 százalékos emelkedést ér el.

Idejében fel kell készülnünk arra a hatalmas munkára és harcra, amelyet az 1950. évi és az 1951. év elején életbelépő első ötéves Állami Tervünk előkészítése, majd pedig

teljesítése és tulszárnyalása megkövetel tőlünk. Ebben is követjük a nagy Sztálin tanítását: „Ilyen terv megvalósításához mindenképpen előt kell, hogy a terv előkészítését megtaláljuk, mert csak ez a főláncszem megtalálása és megvalósítása teszi lehetővé azt, hogy a terv összes többi láncszemét ma-

gunk után húzzuk.” A munkásosztály éharcos pártjának irányításával és vezetésével így aztán újabb sikereket érünk el, amelyek egyre közelebb visznek a szocialista társadalmi rend megvalósításához.

GYÖNGYÖSSY DÁNIEL.

29 ezer nyelvi adattal gazdagodott a moldvai magyar nyelvről való ismeretünk,

a moldvai csángó néprajzi kutatócsoport eddigi munkája nyomán

KOLOZSVAR. — A néprajzi kutatás, s általában a nyelvészet szoros kapcsolatban áll a tudomány többi ágával. A nyelvi adatok gyakran olyan történelmi, társadalmi, föld- és néprajzi, régészeti s számos más vonatkozású tényre derítenek fényt, melyekre egyéb adat nem is áll a kutatók rendelkezésére. Tekintettel arra, hogy a parasztság kötöttebb életformájánál fogva nagyobb mértékben őrizte meg nyelvében a régi szavakat és kifejezéseket, ezek felkutatása, összegyűjtése s a következtetések levonása elsődleges feladata a nyelvésznek.

A MUNKA MEGSZERVEZÉSE

A tudomány minden ágának a felkarolása s a nép szolgálatába állítása folyamán kormányunk s a Román Munkáspárt figyelme kiterjedt a nyelvészetre is. Egyetemi tanárokból s hallgatókból álló csoport végez kutatásokat olyan területen, melyen rendszeres tanulmányozás eddig még nem folyt: a moldvai csángó nyelvészet. A csoport eddigi munkájáról Szabó Attila a Bolyai egyetem nyelvi tanárának, a csoport vezetőjének jelentése számol be.

A kutatócsoport előre meghatározott terv szerint végezte munkáját. Figyelembe véve az esetleges-esős időjárás miatt, először a nehezebben megközelíthető csángó településeket keresték fel. A csoport első része — Szabó Attila és Márton Gyula egyetemi tanárok — előzetes tájékoztató kutatásai után, az általuk kijelölt pontokon folytatták a munkát a többi kutatók — Gálffy Mózes adjunktus, Vámszer Márta és Szarvadi Tibor egyetemi hallgatók, Kós Károly néprajz-szakos tanársegéd és Todorán Romulus, aki a román-magyar

kapcsolatokra vonatkozó adatok gyűjtését végzi.

A közlekedési és egyéb nehézségek ellenére, a kutatók rendkívül értékes munkát fejtettek ki. Harmincegy fahóból mintegy 29 ezer nyelvi adatot gyűjtöttek össze, s ez a szám a munka befejeztéig előreláthatólag meg fog kétszereződni. A csángók ma élő nyelvében olyan adatokra bukkantak, melyek a kódexek korára vezethetők vissza. Teljes jelentőségében az eredmény nagysága csak az anyag feldolgozása után lesz felmérhető.

A RMP SEGÍTSÉGE

A jelentős kiemelt az a hatalmas segítséget, amelyet a kutatócsoport munkájában a Román Munkáspárt Bákó, Román és Tekucs megyei szervezettől, a Magyar Népi Szövetség bakómezei szervezettől s az ideiglenes bizottságoktól kapott. A legmesszebbmenően támogatták és támogatják a munkát a szervezetek és ideiglenes bizottságok helyi vezetői is.

Jelentésében befejezőül a következőket írja Szabó Attila:

„Az eddigi eredményeket az említett támogatások mellett elsősorban az tette lehetővé, hogy a csoport tagjai tudatában vannak annak a kötelességnek, melyet rájuk az egyetemi megbízatás ró. Továbbmenően, teljesen átértékelték, hogy megfeszített munkájukkal hozzájárulhatnak a Román Népköztársaság új értelmű és új utakat törő tudományos életének gazdagításához. A csoporttal együtt dolgozó román nyelvészekkel való személyi és tudományos kapcsolat pedig komoly lépést jelent az eddig külön utakon haladó magyar és román nyelvészeti munkásság egységes kutatómódszerének és testvéries együttműködésének kialakítása felé.”

GOETHE-ÜNNEP KOLOZSVÁRON

A nagy német költő, Goethe születésének kétszázadik évfordulója alkalmából a Romániai Írószövetség augusztus 28-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel emlékülnepelet rendezett a kolozsvári Diákház nagytermében. Az ünnepélyen Mihail Cruceanu és Gaál Gábor egyetemi tanárok tartottak előadást.

Mihail Cruceanu beszédében rámutatott azokra a gazdasági és politikai tényezőkre, melyek Goethe költészetét meghatározták.

A XVIII. század Németországára az elmaradt feudalizmus nyomta rá a bélyegét. Kis államocskákra szaggatva, nem tudott kimelkedni az obszkurantizmusból, a sötétségből. Ugyanakkor azonban voltak biztató előjelek is. Voltaire és Rousseau eszméi hatni kezdtek, különösen az ifjúságra. Az ifjúsági mozgalom — bár nem voltak mély népi gyökerei —, de már túlröpték az általános elégedetlenséget. Ebbe kapcsolódott be Goethe is.

ELSŐ MŰVEINEK

romanticizmusát és szentimentalizmusát a népköltészet hatása alatt lassankint levelekkel, széttörtött szavakkal és társadalmának kereteit s valódi realista alkotásokat ad.

Példaképpen Mihail Cruceanu a „Prometheus” című versét idézte. Goethe Prometheus-a — ellentétben a mitológiával, mely szerint Prometheus az égből lopta le a tüzet — éppen az égiek ellen védi az emberek tüzeit. „Az erő a földön van!” — ez Goethe versének a tanulsága.

A továbbiakban Cruceanu pro-

fessor rámutatott Goethe munkásságának azokra a vonásaira, melyek a világirodalom legnagyobb haladó írói közé sorozzák: a kollektivitás szükségességének felismerése, ember- és szabadságszeretete, belátása annak, hogy csak a néphez fordulást által válhatik nagy költővé.

Az imperialisták is ünnepelelnek Goethe — mondotta még az előadó —, azonban a kozmopolitizmus álláspontjából kiindulva, egy meghamisított Goethe ünnepelelnek.

„Az ember sorsa a saját kezében van”. — Ez Goethe legszebb biztatása a világ népei számára — fejezte be előadását Mihail Cruceanu.

GAÁL GÁBOR

egyetemi tanár mindenekelőtt leszögezte, hogy a polgári művelődés Goethe személyében és munkásságában valamilyen különleges csodát látott. Ez annak a ténynek a következménye, hogy a polgárság Goethe nem értette meg.

Goethe élete és pályája valóban nem mindennapi. Rendkívül sokoldalú, minden területen kiváló ember, ugyanakkor a legnagyobb ellentéteket hordozta magában. A sokoldalúság és ellentétesség együtt jelentkezik benne, a polgárságnak pedig nem voltak meg a tudományos eszközei ezek kiértékelésére. Másrészt, az uralkodó osztálynak nem is állt érdekében, hogy azokat az egyéniségeket, akik munkájukkal a haladást szolgálták, valódi alakjukban mutassák meg. Így Goethe minden egyes megnyilvánulásában hamisan, elmisztifikáltan állították a köztudatba.

Goethe megértése csak tudományos felkészültséggel, a marxizmus-leninizmus eszközeivel lehetséges. Első értékelését már Marx és Engels megadták s ez az értékelés — az egyedüli helytálló — az elmaradt feudális viszonyokból, az általános rothadásból indul ki.

GOETHE KORÁNAK

Németországban az egyetlen reménysugarat éppen az irodalom jelentette. Irodalmi szempontból Németország nagy szünetet, a nagy költők és írók pedig a lázadás, támadás jegyében indulnak. Ez jellemzi Goethe első munkáit is. Bár soha nem volt forradalmár, materializmusa bizonyos tisztánlátást kölcsönzött neki. Munkáiban bátran támad a feudalizmus alapját, az egyház ellen. Ez az oka annak, hogy az egyház minden időben ellenséges szemmel nézte a „Faust”-ot, bár az idők folyamán többször is át volt dolgozva.

Támadásai nagymértékben enyhülnek a weimari udvari élet hatása alatt. Az itteni környezete és életmódja még a bírálóit is kifüstöli belőle. Olaszországi tartózkodása után a művészet eszközeivel akarja az állapotokat megváltoztatni. Ebből a korból valók kevés sikerült ellenforradalmi művei. Lázadó kitérőit azonban szét-szórva minden művében meg lehet találni.

A nyomorúságok ellen küzdött, de eredményt elérni nem tudott. Világos bizonyítéka ez annak a ténynek, hogy az elmaradt állapotokat eszményekkel, költészettel, művészetrel nem lehet megváltoztatni, s a nyomorúság még a legnagyobb szellemet is legyőzi.

A nagyhatású előadást művészi műsor követte, a román és magyar állami opera és színház művészeinek közreműködésével. Livia Lizeanu és Constantin Ursulescu, az Állami Román Opera tagjai, valamint Jakoby Antal Schubert, Beethoven és Muszorgyij dalokat adtak elő, Goethe szövegével. Toma Dimitriu, a Román Nemzeti Színház tagja és László Gerő, az Állami Magyar Színház tagja Goethe „Prometheus” című versét szavalták.

Szovjet kulturkrónika

A SZOVJETUNIO EGYETEMEI

Ebben az esztendőben százezer és százezer ifjú jelentkezik a szovjet felsőfokú tanulmányi intézetek felvétel vizsgáira. Jelenleg a Szovjetunióban nyolcszáznál több egyetem és felsőfokú tanulmányi intézet működik, amelyeknek túlnyomó részét a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után létesítették. Közép-Ázsia köztársaságai ma több egyetemmel és felsőfokú tanulmányi intézettel rendelkeznek. Szibériában, az Ural vidékén és a Távol-Keleten is számos felsőfokú tanintézetet létesítettek. Az irkutski egyetem mellé burját-mongol nyelvű tagozatot létesítettek, míg a habarovszki felsőfokú pedagógiai intézet mellé az északi népek számára létesítettek tagozatot.

A szovjet egyetemi hallgatók régi vágya, hogy az ország legrégibb és leghíresebb egyetemében, a moszkvai és a leningrádi egyetemeken tanulhassanak. Ez az álma sokezer diáknak valóbá válnak. Moszkva egyetemét napjainkban 70 nemzetiségű ifjai látogatják. A moszkvai egyetemen számos népi demokratikus ország ifjai végzik főiskolai tanulmányaikat.

MUNKÁS-ZENESZERZŐK

Moszkvában, a népi alkotások ösztönző központi szökházában naponta számos lovól öröközik. Munkás-zeneszerzők kéri szerzeményük megírását, hibáik feltárását és kérnek jó tanácsot.

Az új zeneszerző nemrégiben postabontáskor Formonkov nevű és egy dalának kéziratát találta. A szerzeményről az volt a véleménye, hogy jó, dallama szívhez szóló.

Formonkov egy esztendője dalkari műveket és magánének számokat szerzett. A szövegét is ő költi. Üzemében valamennyit nagy sikerrel adják elő.

Hasonlóképpen amatőr zeneszerző Kozma Szergejevics Knyazov egy moszkvai gépgyár munkása. Legutóbbi szerzeménye a Koreszincj szövegére szerzett „Dzszincj” című dal. Kozma Knyazov most 61 éves.

Alig két esztendője, hogy dalszerzéssel foglalkozik. Annak idején Csápajev legendás hadosztályának katonája volt és századában ő volt a legjobb énekes. Első szerzeményeit — három katonadalt — bemutatták a szovjet zeneszerzők szövetségének, ahol mindhárom jónak találták. Ez ösztönözte Knyazovot vagy negyven dal megírására. „Enek Sztálinról” és „Dicsőséges hadseregünknek” című dalait a rádió ösztönző bizottságának énekkara adta elő a rádióban.

GOETHE-ÉVFORDULÓ A SZOVJETUNIOBAN

Augusztus 28-án ünnepeleltek a Szovjetunióban a nagy német költő, Johann Wolfgang Goethe születésének kétszázadik évfordulóját.

Goethe rendkívül népszerű a Szovjetunióban. 1918 és 1949 között Goethe művei számtalan kiadást értek meg a szocializmus hazájában és nemcsak orosz, hanem örmény, bjelorusz, gruz, tár, ukrán, észt, litván, stb. nyelven is megjelentek. A nagy német költő születése kétszázadik évfordulójának tiszteletére az állami kiadó szépirodalmi osztálya saját alá rendezi a költő válogatott műveit. Goethe válogatott műveit a költő líráját elbeszélő kölleményeit, drámáit és prózáját tartalmazzák majd. Az állami kiadó ifjúsági osztálya a halhatatlan költő leveleiből összeállított külön könyvet jelent meg.

GORKIJ MŰVEINEK ÚJ NEPIES KIADÁSA

A Szovjetunió állami könyvkiadója megbízást kapott Maxim Gorkij összes műveinek harminc kötetben való kiadására. Az 1938-ban megjelent Gorkij kiadásában szemben az a kiadás ennek kétszerese lesz és mintegy 300 ezer példányszámban jelenteti meg a nagy szovjet író műveit.

Az állami kiadó terve szerint a gyűjteményes kiadás első két kötetét még a folyó évben megjelentik, míg nyolc kötet 1950-ben, tíz-tíz pedig 1951-ben és 1952-ben lát napvilágot.

ÚTUNK

Az „Útunk” augusztus 20-án megjelent 16 oldalas számában, úgy elméleti-ideológiai, mint szépirodalmi cikkei és versei nagyrészt a központi kérdést természetesen augusztus 23. az azt megelőző események és létrehozó erő, s a felszabadulást követő kemény küzdelem eredményei képezik. Ezzel foglalkozik Gál Ernő: „Utat nyitott”, Kallós Miklós: „A történelem nem isméli önmagát”, Kovács György: „Öt éve”, Kohn Hillel: „Fejlődésünket meghatározó erő”, Major András: „Augusztus 23. és a romániai magyar könyv” és Gyárfás Endre „Augusztusi napok Temesváron” című cikke, valamint Sütő András „Ideje volt már” című novellája. A versek középpontjában különösen a dicsőséges Szovjet Hadsereg győzelme s a vörös katonák alakja áll. Kitűnő Szász János illyentárgyú kölleménye. M. Iszakovszkij: „Itt nyugszik egy vörös katoná”, Trencsényi W. Imre fordításában, Szemlér Ferenc: „Légy üdvöz, éjj...”, Halmágyi Mária: „Augusztus 23”, Márki Zoltán: „Augusztus huszonharmadikán”, Mihai Benluc: „1944 augusztus 23”, Szász János fordításában. Majakovszkij verse: „Az ifjúság”, Szász Márton fordításában és Solymos András, nyomán feltűnt költő verse: „Gyűzött az eszme” képezik az Utunk ünnepi számának versanyagát.

Más vonatkozású cikkek, Földes László: „Lenin és Sztálin hűséges tanítványának ideológiai tanítása” című, Zsdánov halálának egyéves fordulójára alkalmából íródott ismertető cikke, Maurice Cornforth: „Eszmék harca a tudományban” című, a kapitalista „tudomány” igazi arcát leleplező cikke és Lupa György cikke: „A szocialista versenyek legújabb formája a Szovjetunióban”. Egy színes riport s egy elméleti cikk van szentelve a nyaralás kérdésének (Bonzos István: „A tusnádi Vörös Csillag” és Robotos Imre: „Új hódítások nyomában”), Dombi Géza riportja pedig „A munka is változik”, a munkaverseny kérdésével foglalkozik.

Két cikknek tárgya a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének agitációs és propaganda osztályán, a pártos és elvszerű bírálatról rendezett vitának, s a vita eredményeit tartalmazó „Scanteia” cikknek gyakorlati alkalmazása. Márosi Péter „A pártos és elvszerű bírálat” című cikkében, Asztalos István: „Szel fuvatlan nem indul” című regényét s a vele kapcsolatban Szentimrei Jenő tollából megjelent cikknek a kritikáját adja.

Gaál Gábor: „Az Utunk és az elvszerű, pártos műbírálat” című cikkében az említett vitaiülés tanulságait vonja le s alkalmazza az Utunkra.

Mindenekelőtt kiemeli a Román Munkáspárt újabb nagy segítségének jelentőségét. „A Scanteia-ban megjelent cikk a szocializmus-hoz méltó megnyilvánulás, amikor az irodalmi bírálat kérdését mint közügyet a legszélesebb tömegek figyelmébe és érdeklődésébe élvi viszi...” — mondja Gaál Gábor. A továbbiakban megállapítja, hogy a „Scanteia” cikkében felsorolt hibák és hiányosságok jellemzőek az Utunkra is; a formalizmus, a dekadens megnyilvánulások elnézése, följényes hang a Szerkesztőség Postájában, a helyesen felfogott minőségért való harc hiánya, a szovjet irodalom nagy alkotásait népszerűsítésének elmulasztása és általában az elvszerűség és pártosság szellemének elégtelensége. Kemény kritikával él Gaál Gábor a lap tényleges kritikusaival kivül azokkal a kritikuskokkal szemben is, akik az építés mat, nagyszerű, korszakában képesek hallgatni, ugyanakkor azonban az önkritikáról sem feledkeznek meg.

„Mindenekképpen, minden irányból újá kell szerveznünk az Utunk kritikai szektorát, a megadott segítség és útmutatás értelmében” — mondja Gaál Gábor cikkének befejező részében.

A felsoroltakon kívül nyaralók levelei, Szovjet kulturkrónika, ifjúsági, külpolitikai leleplező cikke, könyvtármertések, s pályázati jelentések egészítik ki az Utunk ünnepi számát.

Végeért a moszkvai békeértekezlet

MOSZKVA (Agerpres) — A moszkvai békeértekezlet záróülésén tovább folytak a hozzászólások Nikolaj Tihonov szovjet író jelentéséhez.

Hohol professzor, a kievi orvostudományi intézet vezetője hangsúlyozta hogy az orvosok, akiknek nagy emberi feladata az ember életének, egészségének és boldogágának védelme, egyhangulag felemelik tiltakozó szavukat a háború ellen, amely bénasággal, halállal és betegségekkel sújtja az emberek millióit. A szovjet orvostudomány munkásai készek harcolni a békeért, az egész szovjet néppel együtt és úgy vélik, hogy ez a harc elsősorban a hazájuk jólétéért és erejének gyarapításáért végzett munkából áll.

A világ tudósainak felelőssége

Bernal angol tanár a Béke Világkongresszus Állandó Bizottságának tagja kifejtette, hogy a világ tudósaira különösen nagy felelősség hárul a béke megvédése terén. A háborúellenes mozgalom napról-napra terjed és erősödik a kapitalista országok tudósainak körében. Beszéde végén rámutatott arra, hogy a Szovjetunióban a tudomány a nép szolgálatában áll és hogy a szovjet nép az emberiség legnagyobb álmait valósítja meg.

A türkmén nép nevében Nepszov professzor köszöntötte a kongresszust, majd Ahumbajev tanár a Kirgiz Szovjet Köztársaság orvostudományi intézetének igazgatója emelkedett szó-

A Békevédelmi Világkongresszus üdvözlője

Gabriél Dubois, a Békevédelmi Világkongresszus Állandó Bizottságának elnöke felolvasta az Állandó Bizottságnak a moszkvai békeértekezlethez intézett üdvözlő levelét:

„Mellettek és minden nép mellett állva harcolunk, minden nép nemzeti függetlenségéért és békés együttműködéséért, a népek önrendelkezési jogáért” — hangzott az üzenet.

Ezután Solohov a kiváló szovjet író szólalt fel, aki többek között a következőket mondotta:

— Minden dolgozó, mindazok, akik becsületos munkával vívják ki jogukat a boldogabb élethez, elszántan vallják: békét akarunk.

Kruusz professzor az Eszt Tanácsköztársaság Tudományos Akadémiájának elnöke volt a következő felszólaló, aki rámutatott arra, hogy az eszt nép örökké hálás a szocializmus hazájának és különösen a nagy szovjet népek, mert a német fasizmus megakarta semmisíteni az eszt népet és ettől a sorsától a Szovjet Hadsereg mentette meg.

A Koreai Demokratikus Népköztársaság nemzetgyűlésének elnöke a 30 milliós koreai népet vértürelmes üdvözléssel tolmácsolta és rámutatott arra, hogy a Szovjet Hadsereg által felszabadított Észak-Koreában az ország függetlenségéért és demokratikus fejlődéséért folytatott harc fokozódik a világbékeért való harc is.

lásra és kijelentette: — A harc, amelyet a békeért folytatunk, nem gyengeség jelé. Kormányunk békepolitikájának erőnk kifejezése.

Natalia Arigina, ivanovoji szövómunkásnő, a szövómunkások nevében szólalt fel és a vást inézett a világ nőihez, hogy vonják szorosabbra sorait és kiméletlenül leplezzék le a harásoló imperialistákat, az angol-amerikai háborús úszítókat.

Zaslavszki szovjet újságíró hangoztatta, hogy a kapitalista sajtó olyan ártalmas eszközzé vált, amit a szabad népeknek gyökerestől kell megsemmisíteni.

A népek kinyilvánították ezt a Békekongresszuson.

Govorka professzor ausztriai kiküldött kijelentette, hogy az osztrák nép el van szánva arra, hogy minden erejével küzdjön a béke ügyének győzelméért.

Ziegler a niurnbergi Békebizottság elnöke beszédében hangsúlyozta, hogy a német lakosság nagy többségének a nevében beszélt, akik békét akarnak és minden nép függetlenségét kívánják. Kifejtette, hogy a német nép hiszi, hogy a Szovjetunió ereje és bölcsessége meghozza a békeért folyó harc győzelmét.

Vanda Vasziljevicska szovjet írónő hangsúlyozta, hogy a szov-

jet nép, az alkotó munka népe és azért kiüz, hogy béke legyen az egész világon.

— Felhívással fordulunk a világ minden népéhez — mondotta: „Tömörítétek soraitokat béke harcosai. Ebből a harcból győzelmesen kerülünk ki, mert a mi oldalunkon van az erő és az igazság, s mert az az ember vezet bennünket, aki megmentette az emberiséget a pusztulástól: Sztálin elvtárs.”

Az ülés keretében számos táviratot olvastak fel, melyet a moszkvai békeértekezlethez intéztek.

Ezután sor került a Szovjetunió Állandó Békebizottságának a megválasztására, majd pedig nagy lelkesedéssel jóváhagyták a Sztálinhoz intézett üzenet szövegét, valamint a Békevédelmi Világkongresszus Állandó Bizottságához és a világ népeihez intézett üzenetet.

Ezzel végetért a moszkvai Békeértekezlet.

A TERV HIREI:

NAGYVÁRAD

Az „Infratirea” dolgozóinak augusztus 23-i versenyei nem remélt eredményeket biztosítottak. Termelési téren és munkafegyelm tekintetében komoly javulás észlelhető. Ezek az eredmények nagyrészt annak tulajdoníthatók, hogy az üzem valamennyi munkása versenyzett Augusztus 23. jegyében és ugyanakkor összesen 180 dolgozó egyéni és párosversenybe lépett, hogy ezzel járuljon hozzá az augusztusi előirányzatnak időelőtti teljesítéséhez.

Különösen szép eredményeket hozott az augusztus 23-i verseny a zár- és a présosztályon, ahol Zöldi Lajos és Salla György csoportja versenybe lépett. A győztes Zöldi Lajos csoportja lett 146.3 százalékkal.

Az öntődében folytatott munkaversenyekben Szilágyi István tünt ki 119 százalékos normatúlteljesítéssel.

Az eddig összesített eredmények a következők: az öntő: dolgozói, az augusztusi tervszak folyamán, az előző hónapokhoz viszonyítva, 67.3 százalékkal termeltek többet. November 7. jegyében új munkaversenyt kezdtek az „Infratirea” dolgozói.

MAROSVÁSÁRHELY

A „Robot” fémárugyár dolgozói jelentős eredményeket értek el az augusztus 23-i munkaversenyek folyamán. A megállapított normát átlag 50—80 százalékkal haladták túl, a minőséget pedig 30 százalékkal javították.

A munkaversenyek meghozták a kívánt eredményt, mert a termelés emelésével párhuzamosan a dolgozók fizetése is emelkedett. A dolgozók havi jövedelme ma eléri a 9—10.000 lejt.

Elkészült az új közúti forgalmi szabályzat

A belügyminisztérium rendeletet adott ki a közúti forgalom szabályozásáról. A rendelet intézkedik a gép- és állati vontatású járművek hatósági bejegyzéséről és a bejegyzések törléséről, valamint a gépkocsivezetői igazolványok kibocsátásáról.

A belügyminiszteri rendelet értelmében a gépkocsivezetői igazolványok kibocsátását a járművek felülvizsgálata előzi meg. Külön bizottság foglalkozik majd a gépkocsivezetők ellenőrzésével. Ez az ellenőrzés nemcsak egészségügyi, hanem képességi és büntetlenségi vizsgálat is.

A rendelet meghatározza a gépkocsik sebességét, a raktsúlyt és pontosan előírja azt, hogy hány személy foglalhat helyet a járműveken. A rendelet kiterjed a társasgépkocsik, villamosok és bérleggépkocsik forgalmának szabályozására is.

A közúti forgalom újabb szabá-

lyozása a forgalom megjavítását és a balesetek elkerülését eredményezi majd.

A BÉRLŐK ÉS A HÁZTULAJDONOSOK KÖTELEZETTSÉGE A HÁZBÉRÁDÓ BEFIZETÉSÉVEL KAPCSOLATBAN

A pénzügyminisztérium figyelmezteti a bérlőket, hogy augusztus 31-én lejár a házbéradó befizetésének határideje. Eddig a határidőig kell befizetni ugyanis a harmadik évnegyedre (július—augusztus—szeptember) esedékes házbérből levont és visszatartott házbéradót.

Azok, akik a házbéradó befizetési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, a törvény értelmében súlyos büntetésben részesülnek.

Hogyan történik a nyugdíjasok felülvizsgálása?

A munka- és népjóléti minisztérium az érdekeltek tudomására hozza a következőket:

A fizetéses alkalmazottak és a nyugdíjasok, valamint ezek utódai abban az esetben, ha nincsenek megelégedve a munkaképességét megállapító megyei orvosi bizottságok határozatával, fellebbezéssel élhetnek.

A jövőben, a felülvizsgáló bizottság által felvett jegyzőkönyv átvételétől számított 30 napon belül fellebbezést lehet benyújtani a határozat ellen a megyei ideiglenes bizottság mellett működő munka- és népjóléti ügyosztályhoz.

Az orvosi felülvizsgáló bizottság határozata ellen benyújtott fellebbezéseket a fővárosi központi orvosi bizottság, valamint Iasi, Kolozsvár, Brassó, Temesvár és Krajova városokban mű-

A háztulajdonosok, a lakóházak ingatlanok gondnokai, kezelői, vagy meghatalmazottai, 1949 augusztus 31-e után kötelesek felülvizsgálni és ellenőrizni, hogy a bérlők eleget tettek-e házbéradó befizetési kötelezettségüknek és ellenkező esetben, legkésőbb szeptember 15-ig bezárólag jelentik ezt az illetékes adóügyi körzethez (adóhivatalnak).

A fenti határidőt semmiképpen sem hosszabbítják meg, tehát házbéradó befizetési kötelezettségének minden bérlő augusztus 31-ig bezárólag tegyen eleget. A fizetéses alkalmazottak és nyugdíjasok — mint ismeretes — kivételt képeznek ezen szabály alól, mert részükre a pénzügyminisztérium engedélyezte, hogy házbéradójukat 1949 szeptember 10-ig bezárólag fizethessék be.

A tordai szövetkezetek megvalósították augusztus 23. tiszteletére vállalt kötelezettségeiket

TORDA. — A tordai szövetkezetek sem maradtak ki az augusztus 23-iki munkavállalásokból. Mindegyik szövetkezet, a maga lehetőségein belül igyekezett a munka ünnepeit magasztossá és feleldhetlenné tenni.

A „PLUGARUL” SZÖVETKEZET

III. osztályán Hidison Péter kötelezettséget vállalt, hogy augusztus 23. tiszteletére 30 százalékkal több árut fog elárulni, mint július hónapban. Kötelezettségének eleget tett, mert normáját 40 százalékkal multa felül. Augusztus 23. tiszteletére a „Plugarul” fogyasztási szövetkezet alkalmazottjai közül kitüntették Kleimant Eugenit, Gheorghe I. Cluzant és Szabó Máriát. A szövetkezet vezetősége kötelezettségét vállalt, hogy az elkövetkező hónapokban több osztályt létesítenek, hogy ezzel is segítse a dolgozó földműves testvéreiknek.

A „VULTURUL” SZÖVETKEZET

III. osztályán kitüntettek a munkában Cosma Nicolae, Honic Nicolae, Oltea Sándor és Bucur Gheorghe. Kötelezettségét vállaltak,

hogy a kenyér minőségét a lehetőségek határain belül feljavitják, hogy a dolgozók kenyérelátásában ne legyen panaszra ok. A szövetkezeti és a szakszervezeti mozgalomban kifejtett munkájukért kitüntetésben részesültek: Salamon Márton, Farkas Silvia és Pintilie Nicolae. A vezetőség tagjai közül Ioanis Gheorghe, Fischer József és Coroiu Teodor tüntek ki.

A „SOLIDARITATEA CULTURA”

szövetkezetben folyó munkaversenyek során a munkafegyelmében kitüntették magukat Constantinescu Eugen ifjúmunkás, Rotar Elena és Dombrowszki Károly. A szövetkezet 11 osztálya között folyó versenyben a 3. osztály 69 százalékos normadöntésével megelőzte versenytársait.

A „VULTURUL” SZÖVETKEZET

szabóosztályán csoportversenyek folynak, melyek kiváló eredményekkel zárultak. A IV. csoport, Spiter N. csoportja, 112 százalékos teljesítéssel a normát. A csoportban kitüntettek: Tulai Gheorghe, Cosoveanu Haric, Duce Vasile, Popa Maria és Varga József.

Neagu Vasile csoportja 70 százalékos túlteljesítést ért el. A legszebb eredményt a második, Szabó Béla-csoport érte el, akik 90 százalékkal termeltek normán felül. Lupu Iulian, Nagy Károly, Bodosi Ferenc, Moldovan Victor és Bálint Sándor nyújtottak ebben a csoportban a legjobb teljesítményt. A szabóműhelyben Deák András csoportja 85 százalékkal szárnyalta túl az előirányzatot. Szabó Béla, Majeros Ignác és Casile Eugenia tüntek ki a csoport tagjai közül. Ugyancsak kiváló a Klein Zoltán-csoport teljesítménye is, akik 80 százalékos többtermelést tudnak felmutatni. Egyénileg Rotar Mircea, Turcu Ioan, Szabó Gyula, Anca Aurel, Curon Iuliu és Kazi Lajos emelkedtek ki.

A cipőosztály legjobb teljesítményt elért dolgozója a következők: Barta István 120, Zoic Ioan 30, Olaru Ioan 50, Rusu Ioan, Ciallas Olariu 30 és Runcan Homan 30 százalékos normadöntés.

A fenti dolgozók a Román Munkáspárt és a szakszervezet irányító és vezetői munkája nyomán már szeptember hóra termelnek.

kódó bizottságok tárgyalják.

A Kolozsváron működő orvosi felülvizsgáló bizottság hatáskörébe tartoznak: Bihar, Torda, Alsófehér, Kisküküllő, Kolozs, Marostorda, Szilágy, Szamos, Naszód, Szatmár és Máramaros megyék.

A Brassóban működő orvosi felülvizsgáló bizottság hatáskörébe tartoznak: Szeben, Fogaras, Brassó, Háromszék, Nagyküküllő, Udvarhely és Csik megyék.

A minisztérium felhívja az érdekelteket hogy a fellebbezés tárgyalására csak írásbeli időzével jelenjenek meg és hozzák magukkal az orvosi bizottság által felvett és kikézbésített jegyzőkönyvet is. Azokat a fellebbezéseket, amelyeket a bukaresti központi bizottságnál nyújtottak be, megküldötték az illetékes bizottságoknak érdemi elintézés végett.

A pénzügyminisztérium szabályozta az adóamnesztia-törvény alkalmazását a kisiparosokra

A pénzügyminisztérium megküldötte az ideiglenes bizottságok mellett működő pénzügyi ügyosztályoknak azt a körlevelet, amelylyel az adóamnesztia-törvény rendelkezéseinek a kisiparosokra történő alkalmazását szabályozza.

A körlevél értelmében, az a kisiparos, aki a törvény szerint adóamnesztia-ban részesül, köteles a lakóhelye szerint illetékes bírósághoz kérvényt benyújtani. A kérvényt a törvényszékhez vagy a járásbírósághoz kell benyújtani, a szerinti, hogy az adóügyi kénághat tartalmazó jegyzőkönyv és a büntető eljárást megindító periratok melyik bíróságnál vannak.

Azok a kisiparosok, akikre nem vonatkozik az adóamnesztia-törvény és így hivatalból nem törlik adóhátralékaikat, a büntető eljárást megszüntetéséért esetről esetre a kisiparos szövetségen keresztül a pénzügyminisztériumhoz fordulhatnak. A pénzügyminisztérium azonban csak abban az esetben járul hozzá az eljárás visszavonásához, ha a kérelmező befizette a leszálított adókat és illetékeket.

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23. II. emelet. Telefon: 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Befizetve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.623.

Angol-amerikai vetélkedés Portugáliáért

A Trud közli N. Pavlov „Angol-amerikai érdekelletetek” című cikkét, amely megállapítja, hogy az angol-amerikai reakciós sajtónak az Északatlanti Egyezmény aláíró országok közötti „egység”-ről és „összhang”-ról terjesztett hírverése tisztán propagandacélokat szolgál. Az ellentétet mind mélyebbé és élésebbé válnak a két ország között, ami egyebek között a portugáliai helyzetből is látható. Az amerikai társaságok mindinkább arra törekednek, hogy kiszorítsák az angol tőkét a portugál iparból. A Kuhn-Loob vasút-társaság egymásután ragadja magához azokat a portugáliai vasútvonalakat, amelyeknek megépítésébe az angolok annakidején óriási tőkét fektettek. Az amerikai Du-Pont-tröszt titokban fel akarta vásárolni az angol „Imperial Chemical”-tröszt tulajdonában levő gyárakat és vegyüzemeket.

Az Egyesült Államok a portugál külkereskedelemben is tért hódít. Egyre nagyobb mennyiségben érkeznek az Egyesült Államokból olyan cikkek, amelyeket ezelőtt kizárólag Angliából hoztak be. Az angol-amerikai versengésben korántsem egyenlők a felek erőviszonyai.

Az amerikai monopóliumok egyre növekvő tevékenységet fejtenek ki a portugál gyarmatokon, ahol az angol tőke egészen a legutóbbi időkig egyedül ur volt. Az Atlanti Egyezmény segítségével, a fasiszta Salazar-kormány támogatásával az amerikaiak hadászati felvonulási területé alakítják át az országot. A portugál gyarmatokat korlátlanul hatalmába veszi az amerikai monopóliumtőke.

Az amerikaiak portugáliai térfoglalásának példáján könnyű megjósolni az olyan állítások hazug voltáról, amelyek az angol és az amerikai politikusok véleménybeli egységéről szólnak.

Ugyanilyen könnyen átlátható az is, hogy az Északatlanti Tömb résztevői között az érdekek „kölcsonös tiszteltentartása” üres szólam — fejezi be a Trud.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZER-TÁRAK:

AUGUSZTUS 30-ÁN, KEDDEN:
2. számú állami gyógyszer-tár (volt Apostol) Dózsa György-utca 37, 5. számú állami gyógyszer-tár (volt dr. Kohn) Szabadság-tér 10. 11. számú állami gyógyszer-tár (volt László) Cipariu-utca 3. (Tanító háza mögött), 13. számú állami gyógyszer-tár (volt Holicska) Mócok-utja 42.

MEGKEZDIK A HARMADIK NEGYEDÉVI SZAPPAN FEJADAGOK KIOSZTÁSÁT. Augusztus 31-től, szerdától kezdve, az élelmiszerjegyek jutási „Különfélék” (Diverse) 6 os számú szelvényére megkezdik a harmadik negyedévi mosószappan kiosztását. A negyedévi fejadagok a következők: A, B1 és B jegyre 750 gramm, C jegyre 500 gramm, D1 és D2 jegyre 250 gramm. A szappanosítás szeptember 20-ig tart.

* ISKOLAI HIR. A Magyar Leányliceum Igazgatósága tudomására hozza az érdekelteket, hogy a VIII. oszt. felvételi vizsgálja szept. hó 6-án reggel 8 órakor kezdődik. Jelentkezés orvosi vizsgára és beiratkozásra szept. 5-én reggel 9 órától, összees iratokkal együtt. Javítóvizsgák szeptember 1-én reggel 8 órakor kezdődnek. Igazgatóság.

A 2. SZÁMÚ MAGYAR FIULICEUM értesíti tanulóit, hogy a javítóvizsgák a következő napokon lesznek: XI. osztály részére augusztus 29-én, az V., VI., VII., VIII., IX. és X. osztály részére szeptember 1-én és 2-án. A XI. osztály abszolváló vizsgája augusztus 30-án, 31-én és szeptember 1-én, a VII. osztály abszolváló vizsgája pedig szeptember 3-án. A VIII. osztályba felvételt tenni szándékozók szeptember 5-én reggel 8 órakor jelentkeznek irattal az intézet igazgatóságánál. A felvételi vizsga szeptember 6-án reggel 8 órakor kezdődik. — Igazgatóság.

AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK 45 állama tudománya, kulturális és egyházi életének 847 kiválósága levelet intézett a szenátus minden egyes tagjához, kövélve a „katonai segítség”-program elűlésítését.

KOLOZSVÁR VÁROS ideiglenes bizottságának kereskedelmi osztálya értesíti a lakosságot, hogy a ruházati könyvesekék és az élelmiszerjegyek csak abban az esetben érvényesek, ha azokat az illető vállalat vagy a szakszervezet bélyegzővel és aláírással látja el. Az aláírás- és bélyegző nélküli könyveket és élelmiszerjegyeket visszatartják az elosztást végző áruházak és üzletek.

KOLOZSVÁR VÁROS ideiglenes bizottságának kereskedelmi osztálya értesíti az érdekelteket, hogy a 2. éven aluli gyermekek grizjegyeit az alábbi előírások teljesítése után vehetik át: A jegyigénylő a vállalat, intézmény vagy a szakszervezet által látalmazott igazolványt nyújt be az ideiglenes bizottság kereskedelmi osztályához melyen kéri a két éven aluli gyermeke vagy gyermekei számára a grizjegy kiutalását. Az igazolványon feltüntetendő, hogy a jegyigénylő mely vállalat, intézmény vagy szakszervezet alkalmazottja és a gyermek vagy gyermekek születési időpontja.

GYORS ÜTEMBEN FOLYNAK Szatmár megyében a nyugdíjba helyezésék előmunkálatai. A szatmár-megyei néptanács nyugdíjosztályán orvosi bizottság működik, amely erőteljes ütemben végzi a nyugdíjazási esetek orvosi előmunkálatait. Julius 18-án kezdték meg a munkát, azóta 114 esetben jártak el. Ötvennyolc megvizsgáltat munkaképtelenné nyilvánítottak, 7-öt elutasítottak, 49 esetben szakorvosi vizsgálatok esz-közlésétől tették függővé a döntést. A munkaképtelenné nyilvánítottak iratait azonnal a bukaresti központhoz továbbították, ahonnan a közeljövőben érkeznek meg a döntés.

AZ IFJUSÁGI VILÁGTALÁLKOZÓ kulturális versenyek keretében lejátszott zongoraverseny első díját két szovjet művész: Guszjeva Tamara és Molinyn nyerték. A második díjat Valentin Gheorghiu, a RNK fiatal művésze, Muravljov szovjet és Zempléni Kornél magyar művészek nyerték. A harmadik díj romániai: Emmy Bedár (Bulgária) és Moravetz Iván (Csehszlovákia). Kornél Teduss lengyel művész oklevélet nyert.

Közepes eredmények az országos atlétikai bajnokságok második napján

BUKAREST. — Az országos atlétikai bajnokságok második napján is kevés jó eredményt értek el atlétáink. Eredmények:

Magasugrás: 1. Sötér János (Electrica) 190 cm. 2. Macavei Sergiu (KESE) 175 cm. 3. Radulescu Gh. (Hadsereg) 170 cm.

10.000 m. síkfutás: 1. Radu Ionita (CFR Bukarest) 32:06 p. 2. Radulescu 32:43 p. 3. Dumitru Vasile (Dinamo) 32:46 p.

200 m. síkfutás: 1. Wiesenmayer (Electrica) 22,8 mp. 2. Stoenescu (Dinamo) 22,8 mp. 3. Garleanu (Spartak Szeben) 22,9 mp.

400 m. síkfutás: 1. Moscovici (Phönix) 50,9 mp. 2. Truica (Hadsereg) 51,2 mp. 3. Jecu Emil (Dinamo) 51,4 mp.

1500 m. síkfutás: 1. Pop Victor (Vörös Lobogó Brassó) 4:01,8 p. 2. Dumitru Talmaci (Hadsereg) 4:04 p. 3. Petcu Traian (Dinamo) 4:13 p.

Diszkoszvetés: 1. Coman (Vörös Lobogó) 43,34 m. 2. Raica (Electrica) 42,15 m. 3. Dumitru Constantin (PTT) 41,81 m.

3000 m. akadályfutás: 1. Firea (Dinamo) 9:41,4 p. 2. Nagy Márton (Vasas) 9:55,6 p. 3. Bunea (Hadsereg) 10:12,6 p.

Hármasugrás: 1. Baruch (KESE) 13,98 m. 2. Triteanu (KESE) 13,60 m. 3. Chiriacescu (Godeanu) 13,51 méter.

4x100 m. síkfutás: 1. Electrica 44 mp. 2. KESE 44,2 mp. 3. Hadsereg 45,5 mp.

10.000 m. gyaloglás: 1. Paraschivescu, 2. Baboe, 3. Chiose.

Diszkoszvetés, női: 1. Poenaru (BESE) 34,08 m. 2. Pusch Irén (CFR Brassó) 32,85 m. 3. Aranyosi (Electrica) 31,90 m.

200 m. női síkfutás: 1. Taifas (KESE) 26,8 mp. Országos ifjúsági csúc. 2. Schobel (Record Medgyes) 27,2 mp. 3. Stan Roli (Godeanu)

A DERMATA TENISZCSAPATA VERESÉGET SZENVEDT AZ ORSZÁGOS BAJNOKSÁG DÖNTŐJÉBEN

KOLOZSVÁR — Az országos tenisz csapatbajnokságok II. osztályú férfi döntőjét Kolozsvárott játszotta le a Bukaresti ESE és a Dermata. Eredmények: BESE-Dermata 3:2. Zatopeanu (B)—Radó (D) 7:5, 6:3. Bekó (D)—Teodorescu (B) 6:2, 7:5. Bekó, Radó (D)—Zatopeanu, Teodorescu (B) 8:6, 6:0. Zatopeanu (B)—Bekó (D) 7:5, 4:6, 6:4. Teodorescu (B)—Radó (D) 5:7, 6:3, 6:2.

KIK VESZNEK RÉSZT KOLOZSVÁRRÓL AZ ORSZÁGOS TENISZBAJNOKSÁGOKON

KOLOZSVÁR. — Az országos teniszbajnokságok egyéni küzdelmeit szeptember 1-9 között rendezik meg Bukarestben. Kolozsvárról a következő játékosok kaptak meghívást: Pusztay, Tanasescu, Radó, Bekó, Ujfalvy, Micu, Székely, Tamás, Dévényi, Pusztayné, Barabásy, Babkó (Dermata); Grigoresik, Dolha, Gidrai, Benedek Julika (KESE); Komoróczy, Szóvérdyné, Komoróczyné (CFR).

KAPÁSBÓL

A „CLUJUL” asztalitenisz csapata Kishont, Paneth, Polgár, Mayer összehajlásban a Flurul ellen 5:3, a Textila ellen 5:4 arányban győzött.

A VICTORIA SZÖVETKEZET üzem labdarúgó bajnoksága során a Kereskedők 2:1 (0:1) arányban győztek a Szabók ellen, Góllövők: Horváth, Arkassy, Ilietve Imcs.

AZ ICO szombat 11:1 (6:1) arányban győzött a Krajova CFR ellen, vasárnap a város válogatottját 6:1 (1:1) arányban győzte le

A HERBÁK JÁNOS „Falgyár” labdarúgócsapata 3:3 (2:0) arányban eldöntetlenül játszott Kenditónán a „Vörös Traktor” kollektív gazdaság csapata ellen.

28 mp.
800 m. női síkfutás: 1. Treybal Edit (Electrica) 2:29,6 p. 2. Szócs (KESE) 2:30,3 mp. 3. Dinescu (CFR Bukarest) 2:31,4 p.

Távolugrás: 1. Traute Frontus (CFR Brassó) 505 cm. 2. Ernst Lujza (Electrica) 500 cm. 3. Stanca Stella (Törekvés) 494 cm.

Gerelyvetés, női: 1. Plattner Mariana (KESE) 29,69 m. 2. Adami Mariana (BESE) 29,58 m. 3. Ref-

mesch Aneliese (Traktor) 28,53 m. Sulydobás: 1. Raica (Electrica) 14,69 m. 2. Gurau (ICB) 14,52 m. 3. Negrutiu (KESE) 13,43 m.

400 m. gát: 1. Kiss László (Törekvés) 55,1 mp. 2. Truica (Hadsereg) 58,3 mp. 3. Ludu (Hadsereg) 58,5 mp.

4x100 m. női váltó: 1. BESE, 2. KESE, 3. Vasas.

Pontversenyben: 1. Hadsereg, 2. Dinamo, 3. Electrica, 4. KESE.

Lengyel-román uszómérkőzés végeredménye:

Lengyelország—RNK 129:111

Több új csúcseredményt értek el uszóink

BUKAREST. — A lengyel-román uszómérkőzés második napján nem sikerült uszóinknak megfordítani a találkozó sorsát és minimális arányban vereséget szenvedtek a lengyel együttestől. Eredmények:

200 m. gyors: 1. Groza Titusz (RNK) 2:23,9 p. — 400 m. női gyors: 1. Szinkova (lengyel) 6:28 p. 2. Bock Lisbeth (RNK). Országos csúc! — 100 m. női váltó: Orosz Kató (RNK) 1:30,8 p.

Országos csúc! — 100 m. hát: 1. Zabłowski (lengyel) 1:14,6 p. 2. Czimbalmos (RNK) 1:19,4 p.

200 m. pillangó: Dimovski (lengyel) 2:52,8 p. — 4x100 méter férfi gyorsváltó: 1. RNK (Groza Novák, Bereczki, Ghermann) 4:18,0 p. Országos csúc! 2. Lengyelország. — 100 m. gyors: 1. Groza Titusz 1:03,0 p. — 100 m. női gyors: 1. Bock Lisbeth (RNK) 1:21,0 p. — 3x100 méter vegyesváltó: 1. Lengyelország, 2. RNK. — 3x100 m. női váltó: 1. Lengyelország, 2. RNK. — Vízilabda: RNK—Lengyelország 3:1 (3:0).

Pontversenyben: Lengyelország 129 pont, RNK 111 pont.

Ragyogó eredmények a magyar—cseh—olasz atlétikai hármasviadalon

BUDAPEST. — A magyar-cseh-olasz hármas atlétikai viadal első napján remek eredmények születtek. Ezek közül is kiemelkedik a magyar 4x100 m-es váltó világvízesítésében is kiváló eredménye. Nagyon jó Sidi 400 m-es síkfutó eredménye, Zatopek 5000 m-es és Németh Imre kalapácsvető eredménye. Jó időt ért el a cseh Pottmar a 110 m-es gátfutásban. — Eredmények:

400 m. síkfutás: 1. Sidi (olasz) 47,7 mp. 2. Solymosi (magyar) 48,3 mp. 3. Bánhalmi (magyar) 48,3 mp.

Kalapácsvetés: 1. Németh Imre (magyar) 57,12 m. 2. Taddia (olasz) 53,29 m. 3. Petike (magyar) 51,75 méter.

Magasugrás: 1. Albanese (olasz) 189 cm. 2. Kovács (magyar) 185 cm. 3. Földessy (magyar) 185 cm.

100 m. síkfutás: 1. Ponna (olasz) 10,8 mp. 2. Szebeni (magyar) 10,9 mp. 3. Csányi (magyar) 11 mp.

5000 m. síkfutás: 1. Zatopek (cseh) 14:35,2 p. 2. Szilágyi (magyar) 15:07,8 p. 3. Bácsfalvi (magyar) 15:09,0 p.

110 m. gátfutás: 1. Pottmar (cseh) 14,8 mp. 2. Albanese (olasz) 15 mp. 3. Ballastrate (olasz) 15,2 mp.

Távolugrás: 1. Fikejz (cseh) 717 cm. 2. Matys (cseh) 715 cm. 3. Albitarte (olasz) 707 cm.

Gerelyvetés: 1. Klesewetter (cseh) 64,88 m. 2. Várszegi (magyar) 63,82 m. 3. Wunsch (cseh).

4x100 m. váltó: 1. Magyarország 40,7 mp. Magyar csúc! 2. Olaszország 41,3 mp. 3. Csehszlovákia 42,4 mp.

A versenyeket ma folytatják.

VÉLEMÉNYÜNK

A Bolyai Egyetem tornaterme

Kevés súlyt fektettek a multban a spontra, a tőkés-földesuri kormányok. Nem fordítottak gondot a dolgozók és az ifjúság testi nevelésére. Nem építettek megfelelő számú tornatermet és sportpályát. Hiány volt ezen a téren.

Két hónapja annak, hogy a Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodája foglalkozott a sportkérdéssel, s határozatot hozott a testnevelés és a sport ösztönzésének és állandó fejlesztésének ügyében. A Határozat új sportpályák és tornatermek létesítését is előírta, mert — szegzezi le a Határozat bevezető bekezdése: „Országunk mostani fejlődési viszonyai között a testnevelés és a tömegsport alapos megszervezésének nagy politikai jelentősége van, mivel a Párt által irányított testnevelés és sport jelentősen hozzájárul az új ember kialakításához, aki a szocializmus építésének határozott és tevékeny harcosa.”

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodájának határozatát nem mindenütt értették meg, s nagy hiba, hogy éppen ott, ahol nagy feladatokat hárulnak a sportfejlesztésre — a Bolyai Tudományegyetemen nem érték meg a határozat minden pontját. Egyik oldalon — tudomásunkra

jutott — sporttanári katedrákat létesítenek az egyetemen, a másik oldalon a Határozattal ellentétes szellemben cselekednek.

A Bolyai Tudományegyetemnek három tornaterme volt. Egy a központi épületben, egy a közgazdasági kar épületében és egy a Horea-uton. A központi épület tornatermet egyéb célokra használják fel: könyvtárát rendezték be a jól felszerelt csarnokba. A közgazdasági kar épületében levő tornaterem még érintetlenül áll, a Horea-uti tereben azonban nagymennyiségű téglát van felhalmozva. Átalakítják a termet. Gondnoki lakást építenek belőle.

Hisszük azonban, hogy ez nem fog megtörténni. A sport fejlesztése elsődleges feladat. Hisszük, hogy a Rektori Hivatal nem engedélyezi ezt a mindannyiunk érdekével ellentétes cselekedetet, mi több — ez az egyetemi hallgatók kérése is — vissza fogják adni, rendeltetésének a központi egyetem, könyvtárnak berendezett tornatermet is.

Lelkes munkával csépelek az új magot, s éberren vigyáznak a dolgozók kenyerére a dolgozó parasztok

SZATMÁR MEGYE. — (Kivándorló munkatársunktól.) Cséplőgépek bugása veri fel a szatmármegyei falvak határainak esendjét, Kényelmes lépésű ökrös fogatok hosszú sora vonul duzzadó zsákokkal megrakottan a Comcereál gyűjtőközpontok felé. Szinte kihaltak tűnnek a falvak. Minden élet a szérükre összpontosult, ahol szünet nélkül bugnak a cséplőgépek. Telnek a zsákok, hogy biztosítsák a falvak és városok dolgozóinak asztalára a mindennapi kenyeret. A nagy munka idején nem maradt magára a falu. A szérük mozgalmasságában, a tűző verőfényben dolgozó munkások és az asztalok árnyékában pillanatra megpihenő szekeresek között, a Comcereál gyűjtőközpontjai felé állandóan mozgásban lévő kocsisorok mellett — mindenütt ott találjuk a megyei és járási ideiglenes bizottságok kiküldöttjeit, hogy minden zökkenőt elhárítsanak és a beszolgáltatás a legnagyobb rendben menjen.

Igy is van ez a megye egész területén. Példaadón jól megszervezett munka folyik mindenütt. Hogy ez így van, az a Román Munkáspárt nagyméretű felvilágosító tevékenységének és a munka menetében is állandóan megnyilvánuló, minden apró részletre kiterjedő irányításának köszönhető.

A jól megszervezett munka ellenére, a Román Munkáspárt szervezeteinek és a megyei, járási és falusi ideiglenes bizottságok, a MNSz és a többi demokratikus tömegszervezetek fáradságot nem ismerő állandó irányítása és ellenőrzése mellett is előfordulnak hiányosságok — ezek azonban rövid lejáratuak, mert azonnal orvosolják és megszüntetik azokat. Csak ak'kor tudja valaki komolyan felmérni a falvak határainak lévő szérükön folyó munka nehézségeit, a cséplőgépek mellé kirendelt ellenőrök éberségének fontosságát — és mi mindenre kell az itt dolgozók figyelmének kiterjednie, — ha végigjárja a szérüket —, hogy elhárítsák a falvak kizsákmányoló elemeinek ezer fondorlattal megkísérelt burkolt és nyílt próbálkozásait az eredményes munka megállítására.

A KAKSZENTMARTONI SZÉRÜN

bizakodó hangulatban folyik a munka.

— Jól előrehaladtunk — hallják az érdeklődő ellenőrök a cséplőgép mellett dolgozók választását. A beszolgáltatást a falu igazságosnak érzi és szívesen adja be a rácsó részt.

Mint megtudjuk, Kakszentmárton öntudatosabb dolgozó, de még azok is, akik nem tudták egészen az utóbbi időkig sem kivonni magukat a falusi dolgozók osztályellenségeinek befolyása alól, a RMP kezdeményezésére törvényre vált új földadó életbelételese alkalmával ráeszméltek arra, hogy hol a helyük, ha jobb életet akarnak biztosítani a maguk számára.

UDVARI

gazdag falu. Nem szűkölködik a nagygazdáknak sem. A közel-múltban zavarta meg éppen a falu életét a kulákfurfang lelkiismeretlenül elterjesztett rémhírekkel. Ez a nagygazda befolyás és szellem bizonyos mértékben megpróbálkozott a cséplési munka, de főleg a beszolgáltatás megzavarásával is, hogy szembeállítsa a falu dolgozóit a munkásosztállyal.

Zavart okozott a járási bizottság félremagyarázható utasítása is. Helytelenül alkalmazták a rendelkezéseket.

— Mi ez? — érdeklődnek a kiküldött ellenőrök személyek a

község irodájában. Magyar Mihály, hat hektáros közgazdának, aki hatvan éve a felüli öreg, nem hagyta vetőmagot. Hasonlóan járt Ján Júrja közgazda is.

Másnap már a megyei ideiglenes bizottság intézkedik hogy megszűnjenek a téves munkák és kijavítsák az így elkövetett hibákat.

PATÓHÁZAN

példás rendben folyik a munka. A beszolgáltatást az igazi falusi osztályharc szellemében hajtják végre. Kisköleson hasonló rend van. Koródon is jól megy a munka, csak kevés az asztalok mellé elhelyezett víz — állapítják meg az ellenőrök. Nem szabad elhanyagolni az osztályellenségek esetleges kártokozó kísérleteinek kiküszöbölésére szükséges óvintézkedéseket.

OMBODON

már egy kis zavar van a munkában. Kovács Zsigmond és Farkas Béla kulákvonzódású cséplőgéptulajdonosok oly ravaszul állítják be a gépet, hogy Erdei Mihály cséplőtető gazdának a harmadosztályú búzában, ami nem kerül lemerésre és amelynél a törvény 60 százalékos idegen anyagot ír elő, még tíz százalék idegen anyagot szinesen.

— Hány hektárja van ennek az Erdeinek? — hangzik el a kérdés, mire kiderül, hogy annak bizony csak 22 hektár jó szántója van.

Bár a cséplőgépek erősen tagadják a szándékosságát, mégis feltűnik, hogy éppen a falu egyik legnagyobb gazdájának

„állított el” a szabályozó. Károlyi Ibolya cséplési ellenőrnek is nagyobb éberséget kellett volna tanúsítania, különösen a falu nagygazdáinak cséplésénél — hiszen előrelátható, hogy ezek és a velük egyhuron pendülők mindent elkövetnek, hogy becsapják a dolgozók államát.

SZAMOSKRASSON

nedves búzát csépeltek. Két vagonra valót nem is vett át a Comcereál. A falusi ideiglenes bizottság itt bizony egyáltalán nem áll a hivatása magasztalán. Különösen a bizottság titkára — egy volt jegyző — minden felelősséget a bizottság többi tagjaira igyekszik hárítani. A nedvesen kiesélt búza már szárad, de az ilyen zavaroknak — amit a Comcereál átvétőinek ébersége fedezett fel — nem szabad egy jól megszervezett és lelkiismeretes munka mellett előfordulni.

NAGYKOLCSON

a lelkes munka eredménye mutatkozik meg: Révész Sándor cséplőgépe egy nap alatt 241 mázsa gabonát cséplött ki. Koltón is alaposan megfogták a munkát, csak úgy olvadnak a búzasztrágok a gép mellől. Erdősádn már nem így áll a dollog. Itt nem érvényesül teljes mértékben a beszolgáltatás osztályharcos szelleme. Az itteniek azon igyekeznek, hogy a nagygazdák is minél több maradjon és ezt bizony a közép- és a szegényparasztság érzi meg.

A több napos szérűjárás eredményét és az ellenőrző út tapasztalatait másnap már a me-

gyei ideiglenes bizottság tagjaival ismertetik az ellenőrző uton résztvevők. A szükséges intézkedések azonnali megtétele után kialakul az általános kép és ez bizony azt mutatja, hogy a legjobban megszervezett munka mellett is szükség van a fokozott éberségre, mert a falusi osztályellenségek ravaszkodását csak így lehet felfedni.

AZ ELLENŐRZÉS TAPASZTALATAI

megegyeztetik azt, hogy a falusi szegényparasztszerek közül még akadnak olyanok, akik hajlamosak arra, hogy a nagygazdákkal összejárva, azokat segítsék a cséplési beszolgáltatás kijátszásában.

A RMP irányításával dolgozó ideiglenes bizottságok tagjai és az öntudatos dolgozó szegényparasztszerek azonban éberségükkel visszaverik a falu osztályellenségeinek a beszolgáltatás kijátszására irányuló ravaszkodását. A helyszínen való fokozott ellenőrzés sorra leleplezi ezeket a törekvéseket és az azonnali intézkedések meggátolják a szabotőr-akciók sikerét, megszüntetik a helytelenségeket és a legjobb mederbe terelik a munkát.

Örömmel adjuk a gabonát

A VILÁGOSSÁG SZERKESZ-

TÖSEGÉNEK,

KOLOZSVÁR

Kedves testvérek! Fogadják soralmat Augusztus 23. tiszteletére. Incze Zsófia a nevem. Berkenyes községben, Kolozs megyében lakom. Dolgozó földműves család tagja vagyok, három hektár földet művelünk meg, hét tagú családdal. Munkánk után szépen volt gabonánk. A beszolgáltatást örömmel teljesítjük. Boldogan, örömmel adjuk a gabonát, mert tudjuk, hogy ezzel is hozzájárulunk a dolgozók életszínvonalának emeléséhez.

Látom kormányunk tevékenységének szép eredményeit, amelyek a szegény és középparasztok érdekében történnek. Hála képp minden igyekezetemmel azon fogok dolgozni, hogy szerény tudásomhoz mérten felvilágosítsam azokat a dolgozó földművestestvéreimet, akik tudatlanságuk miatt nem látják az eredményeket.

INCZE ZSÓFIA

Scânteia Satelor

legutóbbi, 1949. augusztus 28-iki számának vezércikkében:

„A nyári mezőgazdasági munkálatok előrehaladott állapotban vannak. Az ország legtöbb részében a Párt által felvilágosított és mozgósított szegény- és középparasztok nagy igyekezettel végzik a cséplést és a tarlóhántást. Ezeket a munkákat mielőbb el kell végezni, becsléssel kell teljesítsük a magunk és országunk iránti kötelességünket: a dolgozók kenyerének biztosítását.

Jól látható az ideiglenes bizottságok fontos szerepe ebben a kampányban. Ott, ahol az ideiglenes bizottságok időben megszervezték a nyári mezőgazdasági munkákat, ahol a szegény- és kö-

zépparasztokkal együttműködve megtették a szükséges előkészületeket, felvilágosították a dolgozókat és elnyerték támogatásukat, ott a nyári mezőgazdasági munkálatok jól zajlanak. Vagy be vannak már fejezve, vagy befejezés előtt állnak. A kampány során bebizonyosodott, hogy nagymértékben az ideiglenes bizottságok tevékenységétől függ a munkák sikere.

Most, a nyári mezőgazdasági munkák idejében való teljesítésért folytatott harccal egyidőben, újabb munkákra kell indulnunk. Meg kell kezdenünk az őszi vetések előkészítését.

Miért kezdjük már most meg az előkészületeket? Miért sietünk ennyire? Ime: erőtmegfeszítve kell harcoljunk, hogy jó termés-eredményeket érjünk el. A jó termés életet jelent, nyersanyagot az ipar részére, tehát megkönnyíti a jobb élet útját.

Mit kell tennünk?

Az ideiglenes bizottságoknak a dolgozó földművesekkel való jó együttműködésben biztosítani kell a szükséges őszi vetőmagot. Ez fontos feladat. Vetőmag nélkül nem tudjuk teljesíteni a vetési tervet. Minden dolgozó földműves egyéni feladata, hogy az ideiglenes bizottsággal történő megbeszélés értelmében tartalékolja, őrizze meg gondosan a szükséges vetőmagot. A kulákokat szemmel kell tartani, hogy ne tiúntessenek el semmit abból a magból, amit az ideiglenes bizottság rendelkezésére meg kell őrizniük.

Ez tehát az első feladat. Utána az ideiglenes bizottságok minden községben meg kell szervezzék a tisztító központok és magkezelő állomások létesítését.”

Sz. A.

A MNSz kolozsmegyei szervezetének felhívása a helyi szervezetek végrehajtó-bizottságához

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség kolozsmegyei szervezetének közművelődési bizottsága azzal a felhívással fordul az összes helyi szervezetek végrehajtó-bizottságához, hogy a helyi szervezetek között ismert és ezután felkutatandó színjátzó, ének-, tánc-, zené-, rajzoló- és szobrász-tehetségeket egyetlen névsorban állítsa össze.

Szeptember 1 és 5 között a Művészeti Intézetől szakértő bizottságok fognak kiszállni a megye területére, ahol a tehetségek alkalmas-

ságát elbírálják. A megfelelő tehetséges szegény jelentkezők számára külön intézet alakul a Művészeti Intézetből függetlenül — ahol a kiválasztott tehetségek továbbképzését biztosítják. Korhatár a jelentkezésnek egyedül a táncnál van, ahol a korhatárt 9—11 évben állapították meg.

A megyei szervezet felhívja a helyi szervezetek végrehajtó-bizottságának figyelmét a kérdés fontosságára és a felhívás ilyen szellemben való tudomásulvételére.

Új magtárak épülnek

Száz méter hosszú és 25 méter széles. Nedves állapotban és vékonyan kiterítve 100—150 vagon gabona fér el benne. Ha azonban a gabona száraz, 350—400 vagon is elfér itt. Tavaly a megfelelő kolozsvári raktár hiánya miatt a Comcereál emberlei kénytelenek voltak a már begyűjtött búzát, rozst, stb. odébbidrigálni, alsófehérmegyei és besztercemegyei raktárak felé. Amikor aztán a meglévő kicsi raktárak kiürültek és a lakosságnak kenyérrre volt szüksége, a gabonát újra be kellett hozni.

A Comcereál raktára tehát hiánypótló és ezreket, milliókat, berakodási időt, munkát takarítanak vele meg. Mondanunk sem kell, hogy a raktár a gabona elraktározása, szárazon tartása szempontjából egészséges és kifogástalan. Alul az egész felülmény felmérésre vasbetonöblöpkön nyugszik. Ide tehát nedvesség nem hatolhat fel. A tetőzet vízmentes. A tetődeszkák kátránypapír, majd egy sor vékony petróleummentes szurok, majd újra kátránypapír véd. Az odalfalak között hézag van, amelyet levegő jár át. Főnt kinyitható ablakok vannak, amelyeket rács véd. A Comcereál raktár — természetesen az állomás mellett terül el. Befár a vonat és a tehervagonok. Egyik oldalon tehervagonok, a másik oldalon szeker számára van rakodóhely.

Feltehető az a kérdés, miért nem építették enelegetre. Ugy, ahogy ezt más rétek főleg malinok mellett gabonarakaktáraknál láttuk. A felelet igen

egyszerű. Ezeket a raktárakat még a tőkés világban csinálták, sokan közülük már a jobbágy világban megvoltak. A tőkés uraknak, az uraságoknak, grófoknak és hajásároknak igazán mindegy volt, hogy a zsákhordó munkás egy, vagy két, vagy három omeletet mászott meg görnyedten, a garádicsokon. Ma, azonban már az is fontos szempont, hogy a zsákokat könnyen, kényelmesen és a legkisebb megerőltetés nélkül lehessen raktározni. Ezért földszintesek az új Comcereál típusú gabonarakták.

Fontos kérdés a tűzbiztonság kérdése. Mindegy, bejártnál minimax-készülék függ. Vízfecskendőköt állítanak fel. Homokot helyeznek el. Elől-hátul éjjelnappal gondos őrség ügyel.

Az épületet a 9. számú állami építő vállalat ácsai 2 hónap alatt építették fel.

Az ácsok még szorgalmasan dolgoznak rajta. Az ütöges kopácsolások nemcsak az ácsok jókedvét adják vissza, hanem bennük dübörög az egész ország lendülete. Holnapután elkészülnek vele. Azonnali megkezdődik bennük a kolozsmegyei gabona beraktározása.

A szocializmus építésének egyik eredménye a Comcereálnak ez a szépen megépített, gyorsan megcsinálható, viszonylag kevés költségbe kerülő raktára és az a másik, 50. ehhez hasonló típusraktár, amelyeket a Párt ösztönzésére és az Állami Terv keretében, az idei évben építettek és építenek.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cím a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ADAS-VETEL

ELADÓK: hálószoba, habos kőrís, Schöberl-ágy, mokett huzattal, kabátszövet szürke, ágyterítő dupla ágyra, diszpárnával, perzsaláb-bunda, Florilor (Buza)-utca 3. 5910

VENNÉK egy buldog-kutyát. Cím: Szőke, Budai Nagy Antal-utca 7. 5980

JOALLAPOTBAN LEVŐ FÉRFI-KERÉKPÁRT VESZÜNK. Bemutatható a Világosság kiadóhivatalában, Szabadság-tér Gr. 180

KÉT jókarban levő ágybetét eladó Kálmán, Horea-ut 26., I. emelet, 1-5-ig. 6011

GYÜMÖLCSPRÉS eladó. Ilie Macelar (Zsák)-utca 3. 6015

ÜZEMKÉPES rádió olcsón eladó. Báthory-utca 11. Óvár. Vendéglőben. 6016

TELJESEN jókarban lévő ebédülő olcsón eladó. Jászai-utca 1. II. emelet. Deák, Erzsébet-hídnál, Fellegvári oldal. 6017

KARIKAHAJÓS Singer-gép eladó. Majális-utca 12. Délután. 6018

JÓKARBAN levő számológépet keresünk megvételre. „Vitadulci” szövetkezet. Szabadság-tér 30. 6020

ELADÓ íróasztal. Mikó-utca 8., házfelügyelőnél. 6026

ELADÓ 3x4-es és 1x1,5-ös Argaman-szőnyeg. Fellegvári-ut 93. 6026a

ELADÓK: fotóelek, kis asztal, képek, női fekete ruha, asztalterítő. Vörösmarty-utca 50. 5-8-ig. 6026b

FEHÉR, üvegajtós szekrény, leánykaasztal, két hokerli, gyermekkosci, eladó. Május 1-utca 4., II. emelet. 6029

PORSZIVÓGÉP (Siemens-Schuckert), nagy ponyva, 4-es Wertheim-kasza eladó. Fellegvári-ut 2. 6033a

GÁZKÁLYHÁT keresek, földgázrálót, megvételre. Cím: „Gázkályha” jelígre kiadóba kérek. 6035

KERÉKPÁR, kifogástalan, erős, jó, eladó. Marasesti-utca 19. 6037

SZEKRÉNY, antik tükör, lisztes ládák eladók, Dacia-utca 4., ajtó 8. 6038

ERŐS, kétkerekű taliga, furógép, satu eladók. Cukorgyéri-ut 39. 6042

KERESEK megvételre gáztűzhelyet, főzéshez. Bidont is vesszünk. Dózsa-ut 12. Colin. Tkv

ÜRES hordók eladók. „Feleacul” cukorkagyár, Dosztojevski-utca 12. Telefon: 14-78. Tkv

NEGELYUKU Zephir-kályha eladó. Budai Nagy Antal-utca 160. Tkv

VESZÜNK művészeti, technikai, orvosi könyveket, regényeket, szótárakat. Könyvvétel állandóan. UHU, Molotov-utca 34. 6040

KERESEK megvételre kifogástalan állapotban női téli kabátot. Címeket „Téli kabát” jelígre kiadóba. Gr. 176

INGATLAN-LAKÁS

ELCSERÉLNEM szoba-fürdőszoba, vagy szoba-konyha egészséges lakásomat egy szoba-konyhával I. kerületben vagy Attila-ut környékén. Cím: Augusztus 23 (volt Király)-utca 30, ajtó 2, délelőtt. 5995

ELADÓ sürgősen Kerekdombon családi ház, egy szoba, konyha, kerttel, 60.000 lejért. „Ternó”, Kádár-utca 2. 6032

EGYETEMI hallgató vagy diák lakótársat keresek gázfűtéses, központi fűtésű szobámba, teljes ellátással. Cím a kiadóba. 6034

KEREKDOMB környékén eladó negyedhidas házastelek, 40 darab gyümölcsfával. Azonnal beköltözhető. Értekezni a Karolina-szállodában. 6034

EGYEDULÁLLO fiatalember butorozott szobás keres, lehetőleg központban, családi lakás keretén belül. Ajánlatokat Einstein-utca 12 szám címre. Tkv

ALLÁST KAPHAT

KERESEK komoly, gyermekszetető nő, főzéshez, takarításhoz, aki a dolgozó szülők gyermekére is felügyelne. Iratokkal rendelkezék, tudjon románul. Ehrenfeld, Crisan-utca 15, udvaron, hátul. 6019

MINDENES szakácsnét azonnalra felveszek. Wilson-utca 3, földszint. 6030

KEZI SZVETTER-KÖTŐNÖT keresek. Cím a kiadóban. 6031

ÖNÁLLÓAN, jólfűző háztartási alkalmazottat keresek. Cím a kiadóban. Gr. 181

ALLÁST KERES

BEJÁRÓNÓ, jólfűző állást keres. Molotov-utca 22., házfelügyelőnél. 6021

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI koszorúk, fátylak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u. 22. Tkv.

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszorúk kikölcsönzése, „Dáhlia”, Horea-ut 35. Tkv.

SZILVAFŐZŐ-REZÜST használatra kapható. Kómálalja-utca 4. 6033

GÉCZI ILONA elvesztett személyazonossági és egyéb okmányait átveheti a kiadóhivatalban. Gr. 182

✠

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagynya, testvér, rokon és anyós

ö. v. Michel Károlyné

életének 74. évében elhunyt.

Temetése augusztus 31-én, szerdán délután 5 órakor lesz a házsongárdi temető halottas kápolnájából.

KOVÁCS TAMÁS
gyászoló családja.

**Olvasd,
terjeszd,
támogasd**

a „Világosság”-ot

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett apa és nagypapa

Tuson József
CFR nyugdíjas

79 éves korában augusztus 27-én Kolozsvárt elhunyt. Temetése augusztus 30-án délután 5 órakor lesz a házsongárdi temető nagy kápolnájából.

A gyászoló család.

A KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Nyári szünet, nincs előadás.

MAXIM GORKIJ: Észak csillaga. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 óra: kor. Szombaton és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

MUNKÁS MOZGÓ: Egy éjszakán át. Páratlanul izgalmas szovjet film. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délután 3 órától is.

POPULAR MOZGÓ: Észak csillaga. Előadások kezdete: fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Szombaton és vasárnap: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

ÚJ IDŐK: Szovjet híradó 16. sz. — Romfilmhíradó. — Csajkovszkij élete. 7 felvonásban, Grandiózus film a halhatatlan zeneszerző életéből.

URÁNIA: Aliser Navoj. Magyar feliratokkal. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: Nyári szünet, nincs előadás.

Ezt csinálták a kolozsvári RDNSz tagjai

KOLOZSVAR. — A RDNSz kolozsvári szervezeteinek aktívistái augusztus 26-án értekezletet tartottak. Az értekezleten beszámoltak arról a lendülettel munkáról, melyet augusztus hónapban végeztek. A beszámoló részletes képet nyújtott a helyi szervezetek politikai életéről. Kitént, hogy a helyi szervezetek asszonyai minden erőiket összpontosították, hogy az építési munkában minél jobban részt vehessenek.

A RDNSz helyi szervezetei ebben a hónapban Augusztus 23 tiszteletére nagy munkavállalásokat valósítottak meg. Így a különböző önkéntes munkában 1485 dolgozó asszony kapcsolódott be. A Vörös Keresztrel karöltve megszervezték az egészségügyi ellenőrzést. Háznál-házra járva felvilágosító munkát végeztek a paralizis terjedésének megakadályozására. A tejeselőt központoknál mindennap két asszony dolgozik önkéntesen. Gyűjtéseket rendeztek a szegénysorsú gyermekek felségélyezésére is. A RDNSz központi vezetősége 1000 méter ruhaanyagot utalt ki, melyet a városi szervezetek tagjai önkéntes munkával elkészítettek és elárusítanak a Szabadság-téri bazárban. Az elkészült gyermek- és női ruhákat olcsón árúsítják.

A „Dolgozó Nő” augusztusi számából 755 darabot, a „Feleacul”-ból 275, a „Săteanca”-ból 103 darabot, valamint 295 broszúrát árúsítottak el. Ugyancsak augusztus 23 tiszteletére beszerveztek 742 új tagot.

A jelentések nem hallgatták el a hiányosságokat sem. Rávilágítottak a szervezési munka gyengeségeire. Így kitént, hogy a hónap folyamán nem harcoltak kellőképpen a babonák és szekták ellen. A birálat és önbirálat szellemében ígéretet tettek, hogy a következő hónapban a fősúlyt a reakciós megnyilvánulások elleni harcra fogják helyezni.

A beszámoló után közösen megvitatták egy újabb munkaterv elkészítését, melyet a hiányosságok figyelembevételével állítanak össze.

Parchetul Tribunalului Cluj.

Subsemnata Claudia Ghetie nasc. Ianacov, de profesie casnica, nascuta in Chisinau, la 23 Decembrie 1909, domiciliata in Cluj, Str. 6. Martie Nr. 11, cu onoare Va rog sa binevoiti a dispune reconstituirea actului meu de nastere, pierdut cu ocazia bombardamentelor. Sunt nascuta din parintii Elena si Gheorghe Ianacov.

Propun ca martori pe Nedejda Oprisor si Antonina Rusu domiciliati in Cluj, Str. Motilor Nr. 74.

Cu stima:
(ss) Claudia Ghetie nasc. Ianacov

Keresünk megvételre 2.5 kiló szinezüstöt.

INDFARM

Kolozsvár, Székely Mózes-utca 5.

**164 millió
30 ezer lei**

a nyeremények összege, amelyet az

**Állami
Osztály-
sorsjáték**

szétoszt az új, négyosztályos játékterv szerint.

Sorsjegyek kaphatók az összes sorsjegydárústóknál.

Kitűnő márkás fánypézsgép

(6x9-es) keresünk azonnali megvételre.

Falvak Népe szerkesztősége, Kolozsvár, Köztársaság-utca 22 szám.

Parchetul Tribunalului Cluj

Nr. Pres. 17/32384/1949

PUBLICATIUNE

Noi, primul procuror al Tribunalului Cluj, dispunem publicarea prezentei cereri intr. un ziar mai raspandit din localitate, invitand pe toti acei cari detin vre, un act cu privire la reconstituirea actului de nastere, sa le depune cat mai urgent la grefa civila a Tribunalului Cluj.

Prezenta publicatie s'a dat in temeiul art. 3 din Decretul Nr. 4062/1940.

Cluj, la 29 August, 1949.

L. S.

1949 Procuror Sef (ss) D. Gh. Popa.

6028 Grefer Sef (ss) Fl. Pop.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, nagypapa és testvér

Károly Péter

hadirokkant dohánytőzsdés.

augusztus 29-én 59 éves korában Kolozsváron elhunyt. Temetése augusztus 31-én délután 3 órakor lesz a házsongárdi temető halottas kápolnájából.

A gyászoló család.

HETI LOTO

Az augusztus 29-iki húzásokon a következő számok nyertek:

64, 50, 20, 18, 31, 68, 51

Az e heti prémium:
574.090 lej

Kerámiai szakiskola nyílik Kolozsvárt

Beiratkozás szeptember 5-10. között a PORCELÁNGYÁRBAN Irsz-telep

MUNKÁS-MOZGÓ

bemutatja

Egy éjszakán át

címmű páratlanul izgalmas szovjet filmet.

Előadások kezdete hétköznapokon: 5, 7 és 9 órakor.
Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Háziasszonyok!

Használjatok

denaturált szeszt!

Szapora és olcsó

50 lej litere

Kapható az összes állami üzletekben és szövetkezetekben